

DOS DIES DE PLATJA

Ambròs Domingo Belando

L'última vegada que vaig ser a l'Institut Narcís Oller va ser ara fa 4 anys, això és l'any 2009. Vist des de fora l'edifici era el mateix; però l'interior era tot un altre. Alguns espais de l'edifici, a penes reformats, els ocupava —i ocupa encara ara— l'Escola Enxaneta. La resta estava en una ruïna completa, com desfet a trossos, com un malmès castell de sorra: finestres trencades, envans caiguts i forats al terra (sí, forats al terra!), per no parlar de l'estat del poc mobiliari que encara hi quedava. Reconec que em vaig sobtar. Em venien al cap alhora les imatges de l'edifici que jo havia habitat i les que en aquells moments tenia al davant. Recordo haver pensat: “el canvi en aquest espai és un reflex del canvi que ha patit el sistema educatiu sense que jo me n'hagi adonat?”. Però de seguida vaig arraconar aquest pensament per voler-lo equivocat. Parlo de l'edifici de l'Institut ubicat a la plaça del Quarter, és clar, perquè com a professor no n'he conegut d'altre.

Vaig arribar a l'Institut Narcís Oller el setembre de 1991, tot just quan Sant Petersburg deixava de ser Leningrad i tornava a ser Sant Petersburg, si és que això vol dir alguna cosa, i m'hi vaig estar, la mar de feliç, 6 anys. Aleshores al seminari de filosofia érem 4 professors, res a veure amb el que succeeix avui dia, que només compta amb 2 professors de la matèria en un intent pràcticament reeixit d'eradicar la filosofia de les aules de secundària (de secundària només?). L'any 1991 el director de l'Institut era en Josep M. Pallàs, el mateix director que el dirigeix ara —la qual cosa em fa pensar si, malgrat tot, tenia raó Nietzsche i el món té un etern retorn. Jo era força novell, en això d'impartir classes, i el claustre del centre era ple de professors experimentats, que no vol dir grans, de qui poder aprendre.

Però de qui més vaig aprendre, en això de la docència, va ser dels alumnes. Els alumnes amb qui em vaig trobar a Valls eren, en general, gent sana, amb il·lusió i amb empena. Veies les seves cares i te n'adonaves si t'enteniien o si no t'enteniien, si els interessava allò que els explicaves o si no els interessava en absolut, i decidies

com t'ho havies de fer per captar la seva atenció en la teva matèria, en aquest cas la filosofia, que jo crec que és apassionant. És clar que no recordo tots els alumnes que vaig tenir; però per sort guardo totes les llibretes de notes (ara mateix les tinc aquí al davant). No m'interessen en absolut, és clar, les notes que treia cadascú; però sí els seus noms: quan la memòria no arriba, les llibretes són de gran ajut! I quan em trobo pel carrer alumnes que havia tingut a classe —alguns dels quals ara ja són prop dels quaranta i, la veritat, de vegades em costa reconèixer—, i sobretot si ens aturem i parlem i ens expliquem quatre coses, el cap em salta d'un alumne a un altre, i després a un altre, i acabo acudint a aquestes llibretes de notes de què tot just parlava com si volgués tornar a fer present no sé el què, alguna cosa.

Tot i que fa anys que ja no hi sóc, conservo molts records i amistats del centre. En realitat tinc tants records que se'm fa difícil triar-ne un de sol per explicar aquí. Però en triaré algun. Els anys que jo vaig ser a l'Institut Narcís Oller, no sé si encara es fa ara, era tradició que els alumnes de cada grup anessin amb el seu professor-tutor un dia del mes de febrer a fer una calçotada en algun mas o en alguna masia. A part de l'activitat lúdica i de la convivència, se suposava que l'important era menjar els calçots, la salsa i la carn; però tothom esperava amb deler el moment de les postres, no pas per menjar-se-les, sinó per llençar-se les merengues (sempre hi havia merenga de postres) pel cap. Mai no vaig arribar a entendre quina era la gràcia que tenia això d'empastifar-se; però sens dubte que en devia de tenir alguna. I recordo també que amb un grup de COU del qual jo era tutor vàrem decidir fer altres sortides de grup. I així fou com un divendres, en acabar les classes, ens vàrem arribar a la platja de l'Arrabassada de Tarragona per construir-hi no pas un nou institut, sinó un colossal castell de sorra.

Els professors de filosofia Jordi Mansilla, Martí Pineda, Rafael González i Ambròs Domingo en una sortida del seminari de filosofia al Delta de l'Ebre. (Ambròs Domingo)